

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Тим П. Т. Добродіям, що доси не звернули висиланих на оказ чисел нашої часописи, будемо посилати дальші числа нашої часописи, уважаючи їх нашими предплатниками. Заразом просимо о осібне повідомленє адміністрації про своє приступленє до пренумерати «Руслана».

Адміністрація.

Екзекуція податків і урядових належитостей.

Ще в р. 1893. галицький сойм відніс ся був до правительства з завізванєм, що би поручив скарбовим властям докладно перестерігати при політичних екзекуціях постанов екзекуційної новелі з р. 1887 і других, правних приписів що до предметів винятих згід екзекуції. Резолюція сойму мала сей наслідок, що президія краєвої дирекції скарбу видала до староств відповідне порученє.

Другий раз сойм галицький пригадав правительству згадану новелю по заведеню нової процедури цивільної і закона екзекуційного з д. 27. мая 1896. В наслідок сеї резолюції президія краєвої дирекції скарбу уділила виділови краєвому до відомости свій обіжник з дня 22. цвітня 1898, виданий до всіх староств і урядів податкових. Обіжник містить в собі інструкцію, як ті уряди мають поступати собі при екзекуційнім стяганю податків, а також порученє строго перестерігати постановленя екзекуційного закона, що хоронять довжника перед надмірною суворостию екзекуції і остаточною руїною. Зі своєї сторони додає краєва дирекція скарбу, що сама строго глядить за тим, що би постанови, о котрі розходить ся в обіжнику, підвластні органи перестерігали як найточнійше.

Сей обіжник оголосила краєва дирекція скарбу в своїм урядовім дневнику розпоряджень. Наведені в нїм дословно приписи §§. 26 до 32 екзекуційного закона, доторкаючі способу поступованя при виконаню екзекуції. Тенденцією тих параграфів є пошанованє особи довжника, его власности і святачних днів. Дальше наводять обіжник приписи §§. 250 до 252 екзекуційного закона, що подають приміри таких предметів, що їх не вільно забирати довжникови. Суть се, як відомо, річи доконечні до щоденного ужитку, до виживленя і удержаня себе і родини, не-обходимі до веденя рільного господарства, промислу, ремесла або виконуваня уряду. Отже між иньшими вичислені там, яко вільні від екзекуції: одіж, постіль, біле, урядженє дому і кухні, живність вистарчаюча найменше на 14 днів: для цілої родини, корова або після вибору довжника дві кози або три вівці разом з потрібною папшою і підстелею для них аж до сліду-ючих жнив; у ремісників вільні від екзекуції знаряди потрібні до ремесла, в ап-тиках посуду і знаряди та засоби товарів, потрібні для веденя підприємства і т. д. Отже обіжник краєвої дирекції скарбу подає докладно всі ті предмети, що не підлягають грабежи дословно після екзекуційного закона.

Щоби відомість про се розпорядженє краєвої дирекції скарбу могла дійти до найширших кругів населеня, казав виділ краєвий видруквати сей обіжник з відповідним поясненєм від себе і розіслати его в тисячах примірників до кожної громади. Тим способом виділ краєвий зробив добру прислугу тій справі, але мимо обіжника краєвої дирекції скарбу екзекутори все таки в своїй ревности, що би з екзекуцій не вертали з порожними руками і зі сторони своїх приложених не стягнули на себе закид байдужности або лїнивства, бу-

дуть поза вимоги закона запускати екзекуційну трубу навіть в випадках крайної нужди і податкової неспроможности. Ходить о се, що би кожний громадянин знав те прислугуюче ему добродійство права. А в тім напрямі повинні свїтліші люди, що живуть на селі між народом підмагати добрі заміри виділу краєвого і допильнувати, що би сей обіжник не закинув ся де в скрини у вїйта або на полиці у писаря. Они повинні сей обіжник прочитати радї громадській і оповістити его в цілій громаді.

Допись.

(Вечерниці в Махнові).

В сам день св. Стефана довелось мені за-гостити до Махнова, пов. Равського, моєї родинної околиці. І не спізнати села! Бувало в'їдеш, то хоч другу пару коний, або волів запрягай, щобсь міг виїхати, а тепер село як зеркало. Гостинець шугрований, хатки вибілені і охарні, що аж мило подивитись. Дальше, що мене найбільше здивовало, нова читальня «Просвіти», крамниця, приходство, шпихлїр, каса позичкова в місци і в прилученій Корнях, а навіть і новий уряд громадський. З коршмів, які перше мож було надібати що кількадесять кроків, тепер ледви одна дихав і то так, що і єї вже недовге панованє. Гет жиди повтікали. Що се стало ся, питаю людей? Хто доконав такого чуда? «Се все зробили наш добродій, о. К. Кузик» — була відповідь. І справді, як опісля еще лучше я розглянув ся і розпитав ся, потреба тут було не-аби-якої руки і голови, що би доклати того, в якім стані тепер Махнів находить ся.

Не так довго, бо шестий рік, як парох обняв приход, а слїди его благодатної праці видно на кождім місци. Вже люди не валяють ся по жидівських кутах, не нищать своєї кровавої праці за жидівську паруху, а тверезість запанувала на місци пиянства. Місто до корчми, спішать старі і молоді до Читальні, де їм о. па-

СВЕКРУХА.

комедия в III. актах з сільського життя

Льва Лопатинського.

(Дальше.)

СЦЕНА V.

Ті самі — Ронгуля.

Ронгуля (заглянувши, вглядів як Іван прибиває на руку Доні). Купуєте кумо, чи продаєте? Слава Ісусу.

Іван. Слава на віки. Просимо близше. Свїтовому чоловікові тільки торг на думці.

Доня (складає свої річи в товмак).

Ронгуля (підходить близше). Ая, ая, шукаю купця на поле, ая, продаю все до чиста, ая, ая, бо вже прийшла шіфкарта.

Іван. Та хто купує, чи не жид?

Ронгуля. Ей, ще гірше, як жид! Беруть у мене за довг цілу землю без крейцара, ая, ая.

Іван. Не грїх вам віддавати свята землю у такі руки? За се кара Божя!

Ронгуля. Всі ми грїшні, ая, ая — Боже отпусти согрїшеня наша — а щож робити, коли треба їхати, ая, ая.

Іван. Та чогож вам так пильно їхати? У вас, слава Богу, є і ґрунтець і господарство, а там хто знає, як буде.

Ронгуля. Бог знає єдиний, ая, ая, бо Господь всевідучий, а ми грїшні, приймаємо се, що від Него дістаємо, ая! ая! Але там, видите, дає цїсар землю за дурно.

Іван. Або се правда? От така поговірка між народом.

Ронгуля. Ей ні, ні, таки правда, дає землю. Був якось у селі один подорожний, ая, ая, такий, що там був за морем, ая і приїхав сюди вербувати людей на цїсарські землі, ая, ая — так він мені все розказав.

Іван. Хиба наш монарх купив там землю, чи у війні здобув? На війну прецінь не кликали, відколи я памятаю.

Ронгуля. Не купив, ая, ая не забрав у війні, але видите так було, ая ая! Там була така.. така мрака, що не було ані землі, ані моря, ая, ая і там поїхав у той край такий високий індзїнер, перший над всі індзїнери, ая, ая. Він називає ся Намсин, нібито, що він усїм нам син є, ая! Усїм людям на землі то він є син, бо він для всіх зробив дуже добре, ая, ая і тому називає ся Намсин. То він вишукав там землю.

Іван. Та яку землю, коли там була мрака.

Ронгуля. Була мрака, а потому стала земля, ая, ая.

Іван. І той індзїнер потрафив зробити з мраки землю?

Ронгуля. Сам індзїнер того би не потрафив, але ему так Господь Бог дав. «У Господа все возможно!» Бог змилосердив ся над людьми, що між ними вже так дуже тісно стало, ая, ая. Так зібрали ся всі цїсарі, всі монархи і зачали тягнути льоси, кому має припасти тота земля. І витягнула льос невістка нашого цїсаря і тепер роздаровують людям, ая, ая, 113 моргів для кожного.

Доня. Возьміть мене з собою, я поїду з вами у той край. При господарстві не буду у вас заваджати.

Ронгуля. Ой, там коби руки, а робити є на чім. Там вже всього дадуть, коби лише тут гроші на дорогу, ая, ая. Послухайте, як то у пісни сьпівають за тоту Америку (сьпіває):

Ой там в Америці край,
Там вже на землі є рай.
Хочеш їсти, хочеш пити,
Не потреба ся журити:

рох дещо пояснює і поучає. Тому не дивниця, що з кожним чоловіком мож поговорити о поважних річах.

Як-раз того дня вечером відбували ся вечерниці в місцевій Читальні за старанем о. пароха. Крім поучаючої вступної промови, відіграли місцеві аматори-селяни різдвяну драму зі співками о. І. Кипріяна, пароха Нимира «Вічний Коваль». Виконане того твору, відповідно до сил селянських, випало знаменито. В представленю як і в антрактах грала місцева оркестра.

Про оркестру махнівську і єї похвали, чув я з газет. Тепер мав я нагоду докладнійше довідатись і приглянути ся. Крім 12-ох смичкових інструментів 6 труб, 2 клярнети і 2 флети. Як вивязує ся оркестра з своєї задачі, дала доказ на концерті у Львові, сказати-б на початку свого розвою — тепер о много гарнійше презентує ся так, що о. І. Кипріян справедливо подивляв єї. Крім оркестри дуже хорошо розвиває ся також і хор церковний. Як оркестра так і хор може завдячити своє існуванє виключно о. пароху К. Кузику.

Він невтомимо працював і допомагав під кожним взглядом тим двом інституціям. Не мало також повіс жертв, а одинокою заплаатою є, що єго праця не скінчила ся на ніч. Він старав ся о учителів і удержував їх своїм коштом, щоби єму були помічні в виученю сільських музиків. Нарід цілою душею приляг до свого о. пароха, бо він послідне жертвує, лиш щоби убогим допомочи. От тепер посилає 2-ох хлопців селянських до акад. гімназії у Львові, що в Махнові ніколи не бувало.

Як пробудило ся товарише житє і самопізнанє селян в Махнові, стають доказом численні вечерниці, які там устроюють: на Рокдество, іменини єпископа, Великдень, празник, знесенє паньчини, іменини пароха, в річницю заложєня Читальні, а сєго року на ювілей цєсаря і Котляревского.

Подаю се як гідний наслідования примір тихой і вельми хосєнной, патріотичной праці і як доказ, що можна з нашого народу зробити. Дай Боже більше нам таких патріотів, а тоді сьміло будемо могли сказати за нашим поетом: «Ще не вмерла і не вмере!»

Очевидець.

Оповіданє.

Дирекция «Кравого Союза кредитового», стоваришеня зарєєстрованого з обмеженою порукою у Львові, подає до відомости Вп. членів, що розєслає книжки уділові всім тим замісцевим Вп. членам «Кравого Союза кредитового», що зложили заявленя приступленя в члени і що найменше один уділ члєнський в цілости (25 зр. на уділ і 1 зр. висового на резервовий фонд стоваришеня). Вп. члени місцеві зволять при нагоді зголосити ся в бюрі «Кравого Союза кредитового» по свої книжки уділові.

Упрашає ся протє тих Вп. Добродіїв, що до тепер не предложили заявленя приступленя в члени, або не зложили повной квоти уділу заявленого, щоби в як найскоріш часі прислали своє заявленє приступленя в члени «Кравого Союза кредитового», зглядно доповнили остальну квоту уділу, почім одержать книжки уділові.

Рівночасно повідомляє ся тих Вп. Добродіїв, що переказами почтовими зложили вкладки ошадности до «Кравого Союза кредитового», що дотичні книжки вкладковї висилає на вказані адреси листами рекомендованими.

При тій нагоді пригадує ся «Кравий Союз кредитовий» патріотичній суспільности рускій, руским громадам, братствам церковним і товариствам та запрошує до численного приступленя в члени. Заявленя приступленя в члени разом зі статутом «Кравого Союза Кредитового» висилає ся на жаданє інтерєсованих.

«Кравий Союз кредитовий» приймає вкладки ошадности в довільній висоті та опроцентує на 4½%.

Позички уділяє «Кравий Союз кредитовий» на векслі або на скрипти довжні: товариствам кредитовим на 5½%, иньшим особам на 7%.

Льокаль «Кравого Союза кредитового» уміщений є у Львові в Ринку ч. 10. на П-ім поверсі.

Рада державна.

Вчєрашнє засіданє покрило новим пятном сорому австрійский парламентаризм. З незначной причини викликали німецькі послы із ватаги Вольфа такой скандал, при котрім навіть бліднуть події підчас бадевівского перєселєня парламентарного. В палаті розгоріла ся бійка на пєстуки, полишники сипали ся на всі сторони, а Вольф добув боксєра і кровавив ним противників. В виду таких подій скоре замкнєнє ради державной набирає тим більшой правдоподібности.

Перєбіг вчєрашного засіданя був такой: О год. 11½ перед пол. отворив президент засіданє, на котрім явили ся всі міністри. Буковинський посол Попович зложив мандат до угодовой комісії. Палата панів повідомила про свою ухвалу в справі регуляції платні державним слугам, іменно, що привєрнула жаданє правительственной пропозиції, щоби не означати рєчинця введєня ухвали в житє. Президент заявляє, що понеже ніхто не супротивив ся тому, від передає єю справу до бюджетовой комісії. Суд повітовий, відєньский жадає виданя пос. Соколовского. Італійські послы ставлять наглє внесенє: «Взиває ся правительство, щоби на Побережю отвирав італійські школи народні, середні, учительські семинарії і університет. Аж до часу утворєня тих шкіл, повинно признавати ся важність дипломів, видаваних висшими шко-

лами в Італії». Пос. Кінеман і тов. поставили внесенє. «Взиваємо правительство, щоби рішучо виступило против угорскій уставі з р. 1898 про оподаткованє цукру і пива, що австрійским продуктам на угорскім торзі виряджає необчислені шкоди, против виразним постановам торговельно-митового трактату межі Угорщиною а Австриєю. Взиває ся правительство взагалі, щоби взяло в оборону австрійську продукцію і промисл.» Пос. Адамек поставив внесенє, щоби селян узглядняти при доставах для армії і для державних інституцій.

Відтак наступило відчитуванє внесенє та інтерпєляцій, що трєвало звиш 2 години. По інтерпєляціях наступили пєтиції, а пос. Пергельт і Новак (нім. поступ.) старали ся продвжити формальности внесенями на дословнє їх відчитанє, втягнєнє до протоколу і поіменнє голосованє над ними внесенями. Коли і се перемолело ся, пос. Прохаска ставить внесенє, щоби закон о регуляції платні для державной служби поставити на порядку дневнім слідуючого засіданя. Сєму спротивляє ся президент палати др. Фукс, заявляючи, що доти не може поставити тої справи на порядку дневнім, доки не одержать справозданя бюджетовой комісії.

Потому забирає голос пос. Дашиньский і вказуючи на фазу §. 14. завзиває цілу палату, щоби не прикладала руки до заведєня абсолютизму в Австрії. У відповідь єму хоче промовляти Молодочєх, пос. Крамарж, б. віцєпрезидент палати, але лївиця підносить крики та стукіт, не допускаючи єго до слова. Пос. Крамарж старає ся віднесенєм голосом запанувати над тим гамором, відпирючи закид Дашиньского, мовто правиця стає причиною управи §. 14. Противно лївиця, гребаючи парламент, сама спроваджує ті наслідки. Знесенє §. 14. не спасє держави, але усунєнє тих причин, що доводять до таких доконєчних наслідків. Не належить виривати з рук правительству сєго одинокого оружия, що дає єму можливість правити державою навіть тоді, коли парламент не допускає до того. На крики Німців відповідали Чєхи зі своїх місць увагами і окликами, а навіть на галєрії дались чути оплески на адресу бесідника. Німецькі послы звертають на се увагу президента в пристрасний і дуже острій спосіб.

Втім із льожи дневникарів дали ся чути брава, а навіть обиджаючи прозвища супротив Німців. В палаті чути оклики послів з опозиції: Се жид П. ніжек, проч з жидом. (Пєніжек є відєньским корєспондєнтом Nat. List-iv). Пос. Гохєнбургєр спішить на галєрию, а за ним Вольф. Коли Гохєнбургєр допитував ся між дневникарями, хто се кричав, Вольф прискочив відразу до Пєніжка, вхопив єго за плєчі і хотів витрутити з лавки. Пєніжек почастував єго полишниками. Зачали бити ся на пєстуки. Чєські дневникарі кинулись в поміч тозарипови по перу, а німецькі взяли сторону Вольфа. Рівночасно чєські

Там дадуть все, ще й розносять
Ще й принесуть, ще й попросять.

Там мужик наш не Иван,
Кождий там справдішний пан
У сурдуті, у перстєнях,
А долари по кєшенях,
Має дїм свій, салєон з плєпсом,
Називає ся янкєсом.

Там не знають, що значить
В війську років три служити,
Ні що уряд податковий,
Ані виділ повітовий,
Ані панський лїс та поле,
Суди, шарварки та школи.

Там на дубі ростє хлїб,
Бодяки там родять бїб,
А колосє на три пяди,
Диких коний, свинь громади,
За слугу можєш привчити
Малпу — і не тра платити.

Корова до року два
Разів принесє тєля,
Кукурудза як смєрека,
В лїтї зимно, в зимі спека,
Власний свій тютюн у файці,
А когут несє там яйці.

Як у нас є ясний день,
Там ніч темна як би пєнь.
Ми вєтаєм — они лягають,
Ми хрєпєм — они сьнідають,
Ми тут ходимо ногами,
А там коміть головами.

Иван. Хоть там такой рай має бути, але ви ще може розгадаєте ся, бо рідна земля все мати наша.

Ронгуля. Я вже був би поїхав, ая, ая, коби гроші! Спродав тих пару хвєстів тай що там було коло господарєства — того на дорогу за мало. А за ґрунт не хочуть мені нічого дати, тілько цілий за довг беруть.

Иван. Кількож довгу на вашім ґрунтї?

Ронгуля. Бог один знає... Нібито я позичив у небіжчика Андрея пятєсот — але то вже літа! З початку не віддавав нічо, а потому все капав по трохи. Тай ми якось годили ся з вдовицею. Але як перебрав на себе той довг наш писар, Заціравский, то вже такой став прикрий, що ну! Всьо, що прийшло з господарєства — всьо ішло на довг.

Иван. То ви Заціравскому винні? Звідкиж у такого голодранця є гроші на позичку?

Ронгуля. Та то ніби не єму, а вашій теці — але вони обоє то одна рука.

Иван. Мойй теці... І вона у спілці з Заціравским? Ось куди стежка в горох!

Ронгуля. Ая, ая, вони у спілці, а я бідний що зроблю. Заціравский знає право, як схоче, то забере цілий ґрунт і без грошій. От я прийшов до теці, най умилують ся, най дадуть хоть що трохи...

Иван. Але ваш ґрунт варт що найменше 1000 срібних.

Ронгуля. Вартує і півтора тисяча. Але де тепер найти купця? Кождий хоче продати, аби їхати за море, а купити нема кому. А тут треба їхати, бо вже шіфкарту маю.

Иван. То таки поїдете конечно?

Ронгуля. Та міркуйте-ж: тут маю десять моргів, а там буду мати 100 і ще тринайцять, ая, ая. Як-же не їхати?

Иван. Коли вже їдете, так я вам дам купця. Перейме на себе довг і сплатить вам решту готовими грїшми.

Ронгуля. Ой кумонько, як би то правда з вас говорила, Бог би вам винагородив, ая, ая.

Иван. Я не купю, бо у мене нема покладаного гроша, але тота дівчина купить.

посли снішать з палати до льожи, а німецькі бурші з галерій собі-ж.

Пос. Поспішіль (Молодочех) кидає ся перший на Вольфа, не жалуючи п'ястука. Вольф витягнув боксер і ударив его в лице так, що Поспішіль залав ся цілий кровию. Тепер стає битка загальнішою, вже ніхто не кричить там в тій стисненій товпі в дневникарській льожи, тільки несе ся звідтам луна від ляпанців. З німецької сторони доказують чудес хоробрости пп. Про, Сильвестер, Гохенбургер, Гіртмаер, з чеської Виходіль, Леблех, Голянський, Поспішіль. Борба переносить ся на коридор, де німецькі студенти і дневникарі беруть ся з Чехами за чуби. По добрій хвили такої гидкої оргії пристрастий удало ся послам, що поспішили туди в характері роз'ємників, розлучити нарешті закукурічених противників.

Тимчасом в палаті пос. Крамарж закінчив як найскорше свою бесіду, а президент перериває засіданє не означаючи ані порядку дневного, ані речинця слідуєчого засіданя.

Ціла авантура в дневникарській льожи, викликана брутальностию і ароганцією німецьких послів, котрі що найбільше мали право звернути ся до президента з жаданєм видаленя зі салі неспокійних осіб, але ніяк не сміли впадати до дневникарської льожи і узурпувати собі якусь юрисдикцію і ексекуюцію еї — ціла ся авантура викликала в палаті пригнобляюче і відражаюче вражінє. Всі послі були такі зворушені, що ще чверть години опісля приходило в кульоарах між деяким до сцисий. І так між пп. Жачком а Пфершиам прийшло до спору і грізьб з причини сеї події. Коли Пферше обвинював чеських дневникарів, крикнув до него Жачек: Стули писок, ти ножовий герою, бо так вибю тебе по писках, як Поспішіль Вольфа. Пристраєні спори повторяли ся і між другими групами послів.

Президія палати зараз підприняла слідство і переслухала сьвідків сеї авантури.

НОВИНКИ.

— **Ватра**, кружок руских академиків гірничих в Пшібрамі, відбула дня 20. с. м. надзвичайні загальні збори, на котрих вибрано слідуєчий виділ: Володимир Дутка, голова; Стефан Шараневич, писар; Роман Могильницький, касиєр і бібліотекар. — До комісії контрольної війшли: Данило Желехівський, Орест Криницький. — За виділ: *Володимир Дутка* голова, *Стефан Шараневич* писар.

— **Загальні збори** філії «Просвіти» в Стрию відбудуть ся дня 2-го лютогого о 12-ій годині в полудне в льокалі «Руского касина» під «Чорним орлом». Порядок дневний: 1) справозданє з діяльности з рр. 1897 і 1898; 2) справозданє касове; 3) вибір нового виділу; 4) реферат про крамниці і про організацію крамничного руху; 5) справа будови «Народного Дому» в Стрию і внесєня членів.

— **Інгрес нового митрополита** архиеп. Куіловського відбуде ся в слідуєчій місяци дуже торжественно. З провінції мають прибути численні делегати гр. кат. духовенства.

Доня. Я не хочу, я їду разом з ними за море.

Іван. Я є твоім опікуном і знаю, що для тебе ліпший кавалок ґрунту, ніж шіфкарта. (тихцем) Купимо для Петра, най він відітхне трохи подальше від мамі. (до Ронг.) Так, довг переймаємо на себе, а решту, — що буде належати ся... Згода на таке?

Ронгуля. Чому ні, бодай ви здорові були. Тепер вже можу їхати, хотьби завтра, ая, ая.

Іван. Ні, завтра поїдемо ще до міста, до нотаря. Треба все порядно зробити. Я вам заплачу, спишемо контракт і заінтабуємо. А до того часу не показуйте ся моїй теці на очи, ані Заціравському, аби не обернули kota хвостом.

Ронгуля. Ая, ая, зроблю, як радите. Майте ся в гараздї до завтра, а завтра не забудьте у місті...

Іван. Завтра, завтра, не забудьте тільки ви — ідть в гараздї. (Ронгуля відходить).

(Далі буде).

— **Рух в галиційній касі ощадности** у Львові, викликаний штучно жидами, ослаб значно, так, що ціле урядованє повернуло на днєх до давного порядку. А всеж таки жидівня доказала того, що за 8—10 днів вибрано з каси зверх два мільони зр. Гроші ті вложено в більшії части назад, о скілько хто, ставшиє раз жертвою жидівської штучки, заощадженого крейцара не розтратив. Каса ощадности в тім случаю оказала ся дуже вічливою для публики, бо в днєх загальної тревоги виплачувала гроші відразу, без виповідженя. Від 30-го січня сего вже не буде, бо з поручєня президії намістництва буде держати ся строго постанови §. 24. статута, заміненого на 2-ій і 3-ій сторони книжочки вкладкової.

— **Книжки для українського народу в Росії.** В Петербурзі відбули ся недавно перші збори товариства, що буде видавати книжки для українського народу на доступній ему мові. Своїми виданями товариство має запомагати релігійно-моральному розвитку і поліпшеню економічного добробиту українського народу. Товариству надано право видавати книжки релігійно-морального, сільсько-господарського і літературного змісту, очевидно за дозволом цензури. В комітет товариства вибрано пп. Мордовцева, Федоровського, Катеринича, Филипева, Ігнатовича, Стебницького і Сластьонова.

— **Пригода Яворського.** Презесови польского Кола у Відні лучила ся в п'ятницю вечером немила пригода. Коли сей 75-літний старець вертав з конференції з президентом міністрів і очевидно був надто задуманий, на розі двох улиць, де виходить ся з т. зв. Ballplatz-у, наїхав на него фіякер. Ударений дшлем в голову, унав необачний на землю, причім колеса перейшли ему через ноги. Наслідки зовсім не грізні, бо Яворський потерпів лише легкі стовченя на руках і ногах. На хвилю втратив притомність, але небавом підніє ся сам і при помочи прохожих зайшов до недалекої сивярні, де заходять послі. Закликано лікаря і сей заосмотрив Яворскому рани. Ліве око запухло цілком, а на лиці видко малу рану. Донесли о тім сейчас гр. Тунови, котрий вислав свого секретаря, щоби довідав ся о здоровлю потовченого презеса Кола. Хорій держить ся добре і інтересує ся дальше політикою. Фіякер, що причинив ся до сеї пригоди, утік. Вість о тім розійшла ся скоро по цілім Відні і викликала для старенького посла і ексміністра загальне співчутє.

— **Страшна судьба галицких емігрантів.** Нью-Йорскі дневники доносять з Гонолюлю: «Жорстокість системи контрактної на плянтациях цукру виступили на яву в цілій своїй огидности, коли на улицях Гонолюлю появило ся 40 робітників, галицких селян, в арештантській одежи, скованих в кайдани, засуджених на публичні роботи за власновільне зірванє контрактів. Люди ті належали до партії зложеної з 365 осіб, що їх спроваджено перед кількома місяцями на три роки за контрактом, кличчим до неба о пімсту. Праця була далеко тяжша від тої, о котрій їм говорено, підсонє страшне, для того не дивота, що одні з тих нещасних западали тяжко на здоровлю, а инші умиралн зтуги за відчиною. Многі з тих білих невільників не могли довше видержати і відмовили дальшої праці. Опірних віддано в руки власти, котра карає їх тяжко за зломанє контракту. Дві галицкі женцини шукали захисту на пароходї, що кружжв недалеко берега; їх віднайдено і стягнуено силоміць назад на плянтацію. Одному з нещасних померла жінка в дорозі до островів. Прибувши тут, віддав діти до дому сиріт. Але коли не міг витримати на плянтації, утік з неї, відобрав діти з притулку і схоронив ся на вітрильний корабель, де змілосердили ся над ним моряки і помогли ему укрити ся. Однак то не помогло, бо бідака відшукано і стягнуено силою на сушу. Коли Японці або Хінці — пишуть ньюорскі дневники показували ся в кайданах на улицях, не справляло се такого вражіня, але коли і білі люди являють ся в тім понижачючій положєню, всякий муєить обурити ся против несправедливого права о робітничих контрактах». — Так пишуть америкавські газети о наших селянах, що погибають на другій стороні земскої кулі, на гавайских островах. Відні люди, самі запродали ся в неволю! — Дивно лише, що за ними не вставити ся австрійський конзуль, бо прецінь Австрія має своє конзульство в Гонолюлю!

— **Напад на касу.** В повітовім місті Сторжинци на Буковині находить ся банк «Spar- und Vorschuss-Verein». Перед кількома днєями люди, котрі переходили улицєю, спостерегли у вікні банку касиєра Штерна, що пукав до шиб і кричав о поміч. Люди вбігли до середини і застали Штерна лежачого на землі без памяти. Прибули лікарі і привели Штерна до притомности. Штерн оповідав, що до его бюра прийшов якийсь чорно одітий чоловік і забажав викупити вексель на 42 зр. Коли касиєр відійшов до другого відділу, щоби заглянути до книжки, незнакомий прискочив до каси і зачав еї отвирати. Обурений Штерн вернув сейчас і хотів зло-

дїєви перешкодити. Тоді здобичник пхнув его ножем в живіт і голову. Ранений з трудом дійшов до кікна і почав кликати помочи, опісля зімлів. Досить тяжка рана в животі не представляє більшої небезпеки. Злочинець чмихнув без сліду. В касі забракло 1300 зр.

— **Перехитрив ся.** В часі паніки, яка обхопила минавшого тижня властителей книжочок львівської каси щадничої, зголосила ся по виплату своїх ощадностей також якась жидівка. Але їй тяжко було дотиснути ся до каси і она в розпуці ломила руки, що не всіє відобрати своїх капіталів. Змілував ся над нею якийсь жид і предложив їй, що купить від неї щадничу книжочку. Жидівка згодила ся і він дав їй за книжку на 800 зр. 775 зр., значить «заробив» 25 зр. Але на другий день потребував він готівки і пішов до каси підняти тих 800 зр. Якеж було его розчарованє, коли ему в касі заявили, що на дотичну книжку вложена лиш сума 80 зр., до котрої дописала штудерна жидівка одну нулю. І так замість «заробити» 25 зр., стратив лакомий спекулянт 695 зр.

— **Загадочна справа.** В Яцмірі, сяноцкого повіта, побив дня 3. падолиста 1898 в школі катехит кс. Франц Вахлярович дочку Петра Жебрацкого, Брониславу, так тяжко, що она по двох днєх померла на потраєсенє мозку. Отець помершої доніє о тій справі до суду і до прокураторії, але прокураторія заявила, що не бачить причини обжаловувати кс. Вахляровича за злочин з §. 335 з. к., а вносить лиш укарати его за провину з §. 420 з. к. Кс. Вахлярович сейчас по довершеню злочину пропав з Яцміра і вже туда не вернув ся. Дівчинку побив він за те, що она не прийшла в неділю на службу Божу до костела. В тій справі вніє пос. Стапинський на однім з послідних засідань ради державної інтерпеляцію, домагаючись найострійшої нагани для державного прокуратора в Сяноці, Шомека і усунєня его з уряду.

КОНКУРС.

Виділ «Рускої Бесіди» у Львові оголошує отсим конкурс на управителя руско-народного театру. Оферти належить вносити найдальше до кінця лютого с. р. під адресою «Руска Бесіда» у Львові. Про близші услівя контракту можна довідатись кожного четверга в «Бесіді» Ринок ч. 10. У Львові дня 25. січня 1899.

За виділ: *Вол. Шухевич* голова, *Остан Весоловский* секретар.

Телеграми.

Відень, 28. січня. Один віденьський дневник доніє оноді, що на сесії австрійского парламенту по Великодни представить ся палаті вже новий кабінет, зложеної з членів Кола польского, сторонництва католицких людовців і християнських соціялів. Католицкий «Vaterland» пишучи о тім донесєню, називає его «музикою будучности».

Ві второк мають зібрати ся опять мужі довіря німецької опозиції. Предметом нарад будуть національні домаганя Німців, а між иншим справа німецького язика державного.

Відень, 28. січня. Навіть дневники обструкційні не укривають обурєня і невдоволеня з причини вчерашної події в парламенті. Набіг посла до дневникарської льожи, щоби звідтам викинути справоздавця, є в австрійским парламенті річию небувалою.

Кореспондент Narodn-их List-ів Пенїжек був перед місяцем відзначений з нагоди цїсарского ювілея титулом цїсарского радника і тішить ся задля своєї чесноти і вічливости серед товаришів загальною симпатією.

Будапешт, 28. січня. В справі компромісу угорских сторонництв в кругах інформованих не сумнівають ся, що опозиція, котра згодила ся вже на инші провізорії, прийме також провізорію бюджетову, без котрої ані о компромісі в загалі, ані о уступленю Банфіого нема бесіди.

Вашингтон, 28. січня. Урядовий дневник ворохобників на Филипинах, «Republica», доносить, що конгрес, зібраний в місті Мальольос, ухвалив конституцію филипинської републики. Конгрес сей ухвалив вотум довіря для Агвінальда і уповажив его виповісти війну Сполученим Державам північної Америки. — Женцини-Тагальки, мешкаючі в Кавіте, подали просьбу до Агвінальда, щоби їм було вільно піднести оружє против неприятелів вітчизни. — Кабінет новоповставшої републики филипинської постановив увільнити всіх іспанских полонників, з виїмкою монахів і сьвітских духовних католиків.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, улица Синстуска ч. 23. (стара почта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всілякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий окас.

201 40—52

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажі всіх систем

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

Цінники gratis i franco

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНІ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОВІВ З МЕТАЛУ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШІЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

ЛЬВІВ, УЛ. КОПЕРНИКА Ч. 3.
(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛАЙЧИ). 146 22—24

ГАРМОНІЮМ

до науки співу церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Прошу жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм у Львові.

1025

Всілякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліка у Львові.

147

Цінники даром. 21—24

Зміна алокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улиці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і виписичальня

заосмотрена в всілякі зняряди почавши від найбогатших до найбідніших. Цілі урядження для покій до спаня, сальонів, їдалень і др. Меблі оріхові, ольхові, чорні, також зелізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман.

ул. Лукасінського ч. 1.

ТОВАРИСТВО для розвою рускої штуки

стоваришене зареєстроване з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвалє ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релігійні до иконостасів, олтарів, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натури і фотографій, красвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, иконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, каплиць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконанє.

Цілю Товариства є: підвести нашу штуку і втворити руску школу штук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публіки духовної і сьвітської, надіємо ся, що зволить Ова причинити ся до осягненя сеї цілі численними замовленнями, котрі приймає

— виключно лиш Дирекция Товариства. —

З глибоким поважанем

Дирекция.

Товариство не послугує ся агентами.

Артист.-літературні Новини

ітходять квіжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зиблікевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іаа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. послілках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко і **КАВУ** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — інші товари по умірених цінах.

76—?

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Зиблікевича ч. 18, Львів. У Львові набути можна в Ставропигийській книгарні.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емільї Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх густовно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє